

Βελτίωση της επιβίωσης των ασθενών με πολλαπλούν μυέλωμα

Το πολλαπλούν μυέλωμα είναι μια πλασματοκυτταρική δυσκρασία (δυσ+κράσις = κακή κράση, κακή κατάσταση) που χαρακτηρίζεται από τον ανεξέλεγκτο πολλαπλασιασμό μιας κακοίθους ομάδας (κλώνου) πλασματοκυττάρων και έχει ως αποτέλεσμα την εκδίλωση αναψιάς, νεφρικής ανεπάρκειας, οστικών βλαβών και υπερασθετιμίας. Φυσιολογικά τα πλασματοκύτταρα αποτελούν ώριμα Β-λεμφοκύτταρα και συμμετέχουν στην άμινα του οργανισμού έναντι παθογόνων, ωστόσο η υπέρμετρη και αρρύθμιστη παραγωγή ανοσοσφαιρινών μπορεί να δημιουργήσει βλάβες σε ζωτικά όργανα. Για τους νέους ασθενείς χωρίς συνοδά προβλήματα υγείας η χορήγηση μεγαθεραπείας με αυτόλογη μεταμόσχευση αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων αποτελεί θεραπεία επιλογής. Ωστόσο, πολλοί ασθενείς δεν είναι υποψήφιοι για αυτόλογη μεταμόσχευση. Οι ασθενείς αυτοί θα λάβουν θεραπευτική αγωγή με συνδυασμούς φαρμάκων με στόχο την επίτευξη βαθιάς ανταπόκρισης ή οποία θα καθορίσει την εξέλιξη του νοσήματός τους. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η πρόσοδος στη θεραπευτική του

πολλαπλού μυελώματος από τις αρχές του 2000 με την εισαγωγή της θαλιδομίδης και της μπορτεζομίππης, και κορυφώνεται την τελευταία πενταετία με την εισαγωγή νεότερων αντι-μυελωματικών παραγόντων στην 1η γραμμή θεραπείας (λεναλιδομίδη, μπορτεζομίππη) και στην υποτροπή (καρφιλζομίππη, πομαλιδομίδη, δαρατουμουμάππη, ελοτουζουμάππη, πανομπινοστάτη, σελινεζόρη). Μια σημαντική ανάλυση που αντικατοπτρίζει τις θεραπευτικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια των ετών στηρίχθηκε σε δεδομένα από τη μεγάλη βάση καταγραφής δεδομένων επιτήρησης, επιδημιολογίας και τελικών αποτελεσμάτων των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα διαγνωσθέν στις χρονικές περιόδους 1993-1997 (προ θαλιδομίδης), 1998-2002 (θαλιδομίδη), 2003-2007 (μπορτεζομίππη και λεναλιδομίδη), 2008-2012 (μπορτεζομίππη και λεναλιδομίδη στην 1η γραμμή θεραπείας, καρφιλζομίππη, πομαλιδομίδη). Η επίπτωση (νέες διαγνώσεις) του πολλαπλού μυελώματος παρουσίασε αύξηση κατά τη διάρκεια των ετών στους μη Λατίνους λευκούς και μαύρους άνδρες, αλλά όχι στις γυναίκες και στους Λατίνους. Παρατηρήθηκε σημαντική βελτίωση της πενταετούς επιβίωσης τόσο συνολικά όσο και στις υποκατηγορίες των ασθενών ανάλογα με την πλικία, το φύλο και την εθνικότητα.

Η δεκαετίας επιβίωση επίσης αυξήθηκε για τους ασθενείς κάτω των 65 ετών, και για όλους πλην των μη Λατίνων μαύρων πλικίας 65-74. Μικρή βελτίωση στην επιβίωση παρατηρήθηκε επίσης σε ασθενείς 75 ετών και άνω κατά τη διάγνωση, που συνίθως πάσχουν από συμπαρομπούντα νοσήματα. Τα αποτελέσματα αυτά επιβεβαιώνουν το συνεχές θετικό πρόσημο των θεραπευτικών εξελίξεων στο πολλαπλούν μυέλωμα και σημειώνουν την ανάγκη να εξασφαλιστεί πλήρης πρόσβαση και εξατομικευμένη θεραπεία σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας -
Ογκολογίας, πρύτανης του ΕΚΠΑ

